

Davčne novice

UDELEŽBA DELAVCEV PRI DOBIČKU

VSEBINA

1	Kdo je upravičen do izplačila _____	1
2	Sheme izplačila _____	1
3	Postopek izvedbe udeležbe delavcev pri dobičku _____	1
3.1	Pogodba o udeležbi pri dobičku _____	1
3.2	Sklep o udeležbi in načrt delitve _____	2
4	Pogoji za posebno davčno obravnavo _____	2
5	Posebna davčna obravnava za družbo _____	3
6	Posebna davčna obravnava pri zaposlenih _____	3
7	Davčno poročanje _____	3
8	Obveščanje in nadzor _____	3
9	Prehodne določbe za dobičke 2025 in 2026 _____	3

www.TaxSlovenia.com

Z dnem 11.03.2026 je začel veljati prenovljen *Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku (Ur.l. RS, št. 14/2026 z dne 24.02.2026, v nadaljevanju ZUDDob-1)*, ki obljublja bolj zanimivo ureditev instituta udeležbe delavcev v dobičku podjetja; 30% dokončno obdavčitev izplačila delavcu in upoštevanje olajšave v višini izplačane udeležbe v DDPO izplačevalca.

1 Kdo je upravičen do izplačila

Delavec je fizična oseba, ki je z družbo v delovnem razmerju na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Pri udeležbi v dobičku so vsi delavci vključeni **pod enakimi pogoji**, družba pa lahko določi minimalno trajanje zaposlitve v poslovnem letu, vendar največ do šestih mesecev.

Zakon kot delavca šteje tudi člana **poslovodstva, prokurista in izvršnega direktorja**, če ima pogodbo o zaposlitvi in na tej podlagi ni upravičen do udeležbe pri dobičku. Po drugi strani pa za delavca **ne šteje pretežni lastnik družbe**.

Pretežni lastnik družbe je po zakonu fizična oseba, ki ima neposredno ali posredno najmanj 10 % glasovalnih pravic ali najmanj **10 % delež v kapitalu družbe**. Za pretežnega lastnika se štejejo tudi ožje povezane osebe, to je zakonec ali zunajzakonski partner.

2 Sheme izplačila

Zakon uvaja tri sheme udeležbe pri dobičku:

- > **denarna shema**: razdelitev dobička delavcem v denarju;
- > **delniška shema**: razdelitev delnic delavcem;
- > **družbeniška shema**: razdelitev poslovnih deležev delavcem.

Za večino družb bo v praksi najbolj uporabljiva denarna shema, zakon pa omogoča tudi **kombinacijo ene ali več shem** v okviru iste pogodbe. Ne glede na izbiro pa mora vsaka izbrana shema **veljati za vse delavce**.

3 Postopek izvedbe udeležbe delavcev pri dobičku

Po ZUDDob-1 sta na voljo **dve poti uvajanja** sheme izplačila dobička delavcem, s **(a.) pogodbo** ali z **(b.) načrtom**.

Pravica do udeležbe pri dobičku se vzpostavi, ko skupščina sprejme sklep o uporabi dobička, poslovodstvo pa nato posameznemu delavcu določi pripadajoči znesek in ga o njem obvesti najpozneje v 30 dneh po sklenitvi pogodbe oziroma sprejemu sklepa.

Izplačilo oziroma pridobitev delnic ali deležev se nato izvede na način in v rokih, določenih v pogodbi ali načrtu.

3.1 Pogodba o udeležbi pri dobičku

Prva pot je s pogodbo o udeležbi pri dobičku. Pogodba se lahko sklene za eno ali več poslovnih let, lahko pa tudi za preteklo poslovno leto, če je sklenjena v poslovnem letu, v katerem je skupščina sprejela sklep o uporabi dobička za to poslovno leto. Družba ima lahko hkrati le eno tako pogodbo, ki velja za vse delavce. Lahko pa v isti pogodbi uveljavlja eno ali več shem.

V pogodbi se določijo merila za določitev pripadajočega zneska posameznega delavca. Merila so lahko kombinacija kriterijev plače, prisotnosti, povprečnega števila delavcev, individualne delovne uspešnosti ter drugih kriterijev po potrebi.

Ključno je, da so **pri dobičku udeleženi vsi zaposleni pod enakimi pogoji**.

Poleg tega mora pogodba določiti tudi pogodbene stranke, izbrane sheme, delež dobička, rok izplačila, pravila glede minimalnega trajanja zaposlitve, način obveščanja, posledice ob prenehanju delovnega razmerja ter pravila glede razpolaganja z delnicami ali deleži.

Pobudo za njeno sklenitev lahko dajo delavci, poslovodstvo ter družbeniki ali delničarji. Če pobudo dajo delavci, mora poslovodstvo v 15 dneh oblikovati mnenje z utemeljitvijo in z njim seznaniti delavce.

Na strani družbe v postopku nastopa poslovodstvo oziroma pooblaščen osebe. O sklenitvi pogodbe pa na strani družbe odloča skupščina z navadno večino zastopanega osnovnega kapitala. Temeljni akt družbe mora praviloma dopuščati uporabo dobička za udeležbo delavcev pri dobičku, vendar zakon izrecno dopušča tudi, da skupščina to omogoči s posebnim sklepom.

Na strani delavcev pogodbo praviloma sprejme reprezentativni sindikat, svet delavcev, delavski zaupnik ali pa delavci neposredno na zboru delavcev.

3.2 Sklep o udeležbi in načrt delitve

Druga možnost je sklep o udeležbi delavcev pri dobičku in načrt delitve. Ta pot pride v poštev, če pogodba ni sklenjena v 45 dneh od podaje pobude. V tem primeru lahko skupščina na pobudo delavcev, poslovodstva, delničarja ali družbenika sprejme **sklep o udeležbi delavcev pri dobičku**.

Po sprejemu sklepa poslovodstvo pripravi **načrt delitve dobička**. Ta mora določiti, da shema velja za vse delavce, ki so bili v letu, za katerega se deli dobiček, zaposleni največ do zakonsko dopustnega minimalnega obdobja, določiti mora eno ali več shem, rok izplačila ter pogoje razpolaganja z delnicami oziroma deleži. V primeru načrta delitve se mora delavcem razdeliti **najmanj 5 % čistega poslovnega izida** tega poslovnega leta.

Pot po sklepu in načrtu je **formalno zahtevnejša**, ker zakon zelo natančno določa merila in omejitve izplačila. Najmanj 30 % in največ 90 % izplačila se razdeli sorazmerno glede na delež bruto mase plač posameznega delavca,

najmanj 10 % in največ 70 % pa vsem delavcem enakovredno.

Dodatno se lahko upoštevajo še individualna delovna uspešnost in druga merila, vendar vsako od teh dodatnih meril največ do 30 % izplačila.

Pravica do udeležbe pri dobičku nastane, ko skupščina sprejme **sklep o uporabi dobička**. Poslovodstvo nato posameznemu delavcu določi pripadajoči znesek in ga o njem obvesti najpozneje v 30 dneh po sklenitvi pogodbe oziroma sprejemu sklepa.

Izplačilo oziroma pridobitev delnic ali deležev se nato izvede na način in v rokih, določenih v pogodbi ali načrtu.

4 Pogoji za posebno davčno obravnavo

Za izplačila dobička delavcem velja posebna davčna obravnavo, če so izpolnjeni sledeči **pogoji**:

- > delež dobička, namenjen delavcem, ne presega 33 % čistega poslovnega izida in 20% bruto mase plač poslovnega leta, katerega dobiček se deli;
- > razmerje med najvišjim in najnižjim pripadajočim zneskom posameznih delavcev ne sme preseči razmerja 1 : 8;
- > vsi delavci so pri dobičku udeleženi pod enakimi pogoji.

Izpolnjen mora biti tudi eden izmed dveh pogojev glede **povprečne bruto mesečne plače** (v nadaljevanju »PBMP«):

- > PBMP podjetja je višja od PBMP v zasebnem sektorju predhodnega leta in rast PBMP dosega najmanj 70% rasti PBMP v istem oddelku standardne klasifikacije dejavnosti; ali
- > PBMP je višja od 120% PBMP v zasebnem sektorju predhodnega leta in rast PBMP presega povprečno letno stopnjo inflacije v Sloveniji v predhodnem letu.

Pomembno je tudi, da posebne ugodnosti po ZUDDob-1 niso združljive z nekaterimi drugimi posebnimi režimi v istem letu. Zakon jih izključuje, če so bile že uporabljene posebne obravnave za pravice do nakupa oziroma pridobitve delnic ali deležev po ZDoh-2, posebna obravnava za delavce inovativnih zagonskih podjetij ali režim po zakonu o lastniških zadrukah delavcev.

5 Posebna davčna obravnava za družbo

Družba lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za DDPO za 100% zneska dobička iz preteklega leta, ki se je razdelil delavcem. Zmanjšanje je omejeno z višino davčne osnove.

Zakon hkrati določa, da se stroški oziroma odhodki, ki nastanejo v zvezi z zneskom, za katerega se uveljavlja ta olajšava, praviloma ne upoštevajo pri določanju davčne osnove v nobenem davčnem obdobju, razen prispevkov za socialno varnost, ki jih plačuje delodajalec. To pomeni, da mora biti tudi računovodsko-davčna obravnava usklajena z uporabo olajšave.

Podjetje si lahko razdeljeni dobiček delavcem v **celoti upošteva kot** znižanje davčne osnove za DDPO.

Če se dobiček izplača v dveh enakih delih z najmanj enoletnim razmikom, se obdavči po 30 % dokončni stopnji.

Po posebni davčni obravnavi se **izplačilo ne všteta v osnovo za socialne prispevke** ali v **letno davčno osnovo za dohodnino**.

6 Posebna davčna obravnava pri zaposlenih

Dohodek, ki ga delavec prejme na podlagi **denarne sheme**, se obdavči po posebni obravnavi če izpolnjuje dva pogoja:

- > dohodek se izplača v dveh enakih delih v razmiku najmanj enega leta in
- > delavec je v trenutku prejema dohodka v delovnem razmerju pri izplačevalcu dohodka.

V takem primeru **se dohodek ne všteta v letno davčno osnovo, dohodnina pa se plača po stopnji 30 % in velja kot dokončni davek**.

Pri **delniški in družbeniški shemi** se vrednost prejetih delnic ali deležev prav tako ne všteta v letno davčno osnovo, temveč **se odmeri dohodnina po stopnji 25 %, ki se šteje za dokončni davek**. Deleži in delnice, pridobljeni po tem zakonu, so praviloma vezani za tri leta in jih v tem obdobju ni možno prodati.

Ti dohodki se tudi ne všteta v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost. To velja tako za denarno kot za delniško in družbeniško shemo.

7 Davčno poročanje

Za davčne namene se o dohodku po tem zakonu poroča z REK-O obrazcem po vrsta dohodka **1940 Udeležba delavcev pri dobičku po ZUDDob-1**. Obračunani davčni odtegljaj je potrebno plačati v 5 dneh od izplačila udeležbe delavcev pri dobičku na

vplačilni račun S156 0110 0888 1000 030
s sklicem S119 DŠ-41009.

8 Obveščanje in nadzor

Pogodbo ali sklep mora poslovodstvo posredovati ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo, najpozneje v 15 dneh po sklenitvi. Enaka 15-dnevna obveznost velja tudi ob spremembi ali prenehanju veljavnosti pogodbe.

9 Prehodne določbe za dobičke 2025 in 2026

Zakon za leto 2025 in 2026 določa omilitev pogojev glede rasti plač pri posebni davčni obravnavi. Namesto 70 % rasti po dejavnosti zadošča 50 %, namesto preseganja celotne povprečne letne stopnje inflacije pa zadošča polovica inflacije.

10 Primer

Družba s 16 zaposlenimi v poslovnem letu 2026 ustvari 200.000 EUR dobička, 10% tega želi razdeliti med zaposlene po načrtu o delitvi dobička. V načrtu določi, da se 60% zneska deli sorazmerno glede na plače, 40% pa vsem zaposlenim enako.

- > **Skupna letna bruto masa plač: 444.000 €**
- > **Znesek za delitev:** $200.000 \times 10\% = 20.000 \text{ €}$
- > **Del po bruto plačah:** $20.000 \times 60\% = 12.000 \text{ €}$
- > **Enaki del za vse zaposlene:** $20.000 \times 40\% = 8.000 \text{ €} / 16 = 500 \text{ €}$ na zaposlenega.

Pripadajoči zneski znašajo:

- > **10 zaposlenih** z bruto plačo 2.500 € prejme vsak 810,81 € + 500 € = **1.310,81 €**
- > **5 zaposlenih** z bruto plačo 1.600 € prejme vsak 518,92 € + 500 € = **1.018,92 €**
- > **direktor** z bruto plačo 4.000 € prejme 1.297,30 € + 500 € = **1.797,30 €**

Pri čemer razmerje med najvišjim in najnižjim izplačilom znaša približno 1,76 : 1, zato ne preseže omejitve 1 : 8. Če se izplačilo izvede v dveh enakih delih z razmikom najmanj enega leta, se pri zaposlenih lahko uporabi posebna davčna obravnava: 30 % dokončni davek, brez socialnih prispevkov in brez vštevanja v letno dohodninsko osnovo.

Mateja Babič, LL.M.
davčna svetovalka

M: +386 40 509 499

T: +386 59 071 706

E-Mail: mateja@taxslovenia.com